

Warszawa, dnia 30-05-2022 r.

Minister Klimatu i Środowiska

BM-WP.004.82.2022.MK
2076729.7631761.6119712

Pan
Krzysztof Tchórzewski
Przewodniczący Komisji
Gospodarki i Rozwoju
Kancelaria Sejmu RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z dnia 29 kwietnia 2022 r. nr GOR.0140.20.2021.11, dotyczące przekazania informacji na temat aktualnej sytuacji branży hutnictwa, stali i metali kolorowych w Polsce z uwzględnieniem programu działań wraz z proponowanymi rozwiązaniami w celu poprawy sytuacji branży wynikającej z wojny na Ukrainie, nałożonego embarga wobec Rosji oraz uwarunkowań polityki Unijnej, uprzejmie informuję, że materiał przekazany w dniu 10.12.2021 r. (BM-ZP.004.448.2021.KK) pozostaje nadal aktualny. Poniżej przedstawiam jego uzupełnienie w zakresie informacji nt. funkcjonowania unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz gospodarki odpadami.

Mechanizm dostosowania cen na granicach jest jednym z kluczowych elementów Fit For 55. Polska od samego początku postrzegała i dalej postrzega go jako bardzo istotne narzędzie dla podnoszenia ambicji redukcyjnych poza UE i w dalszym ciągu widzimy potrzebę wprowadzenia tego rozwiązania.

Należy jednak podkreślić, iż wdrożenie CBAM wymaga stopniowego wprowadzenia tego mechanizmu. W początkowej fazie, należy utrzymać system darmowych uprawnień w ETS i o tyle zmniejszyć opłatę dla importerów. Dopiero po ocenie skuteczności CBAM w takiej fazie testowej, można będzie podejmować decyzję o wycofaniu systemu darmowych uprawnień w ETS.

Z polskiego punktu widzenia jedną z najbardziej kontrowersyjnych kwestii w kontekście proponowanego mechanizmu jest sama idea całkowitego i zbyt szybkiego zastąpienia bezpłatnych przydziałów uprawnień do emisji przez CBAM. Kwestia ta wymaga jednak rozwiązania w ramach trwającej obecnie dyskusji wokół nowelizacji dyrektywy EU ETS. Polska zdecydowanie opowiada się za utrzymaniem bezpłatnych uprawnień do emisji dla sektorów CBAM.

W chwili obecnej sytuacja znacząco się zmieniła i stoimy w obliczu nowych okoliczności i nowych poważnych wyzwań. Rosyjska inwazja na Ukrainę zachwiała podstawami polityki energetycznej UE. To determinuje konieczność przededefiniowania naszego podejścia do transformacji klimatycznej. Wojna za naszą wschodnią granicą zmienia priorytety. Nie możemy doprowadzić do tego, że legislacja unijna w praktyce zwiększy zależność niektórych państw członkowskich od rosyjskich paliw kopalnych. Musimy przede wszystkim zagwarantować bezpieczeństwo energetyczne i geopolityczne UE.

15 marca br. na forum Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych Rady UE, przyjęte zostało podejście ogólne do projektu rozporządzenia CBAM. Dalsze prace nad przedmiotowym projektem będą prowadzone w ramach trilogów pomiędzy KE, Parlamentem Europejskim i Radą UE. Mamy nadzieję, że będą one prowadzone w taki sposób, który umożliwi nam poparcie tego instrumentu, gdyż co do zasady CBAM jest narzędziem potrzebnym dla europejskich firm i dla zapewnienia skuteczności naszej polityki.

W kontekście systemu EU ETS należy podkreślić iż jest on ważnym narzędziem polityki klimatycznej, który przyczynił się do redukcji emisji w energetyce i przemyśle. Niemniej jest to też system który się znacząco zmienił w ciągu ostatnich lat i w którym coraz większą rolę odgrywają nowi gracze. Obecnie stoimy przed nowym wyzwaniem – nagłym wzrostem cen uprawnień. Ceny uprawnień w przeciągu ostatnich kilkunastu miesięcy ulegają znaczącym wahaniom i nie tylko nie stymulują już inwestycji i transformacji, lecz wręcz hamują je poprzez drenaż środków. W związku z tym jest to system który powinien zostać zmodyfikowany aby nie odbiegał od swojej pierwotnej funkcji katalizatora transformacji.

Rynek uprawnień do emisji jest znacząco inny od rynków finansowych, dlatego nie można go traktować tak jak każdy inny rynek finansowy. Jest tak ponieważ po pierwsze, częściowo transakcje na nim są wymuszone (uczestnicy EU ETS muszą zakupić uprawnienia). Po drugie cena kształtowana przez ten rynek wpływa na bardzo istotne i newralgiczne dla państw kwestie takie jak wybór między różnymi źródłami energii i miks energetyczny państwa. Dlatego też, rynek ten wymaga dodatkowych regulacji, a jego ochrona nie może ograniczać się jedynie do

zagwarantowania wolności obrotu i ochrony przed graczami, którzy „grają nie fair” (dlatego obecne regulacje wydają się być nieadekwatne).

Interwencja państwa na rynku EU ETS jest wykluczona, a zatem to do Komisji Europejskiej należy zapewnienie środków, które zgodnie z zasadą pomocniczości zaradziłyby obecnie obserwowanym dysfunkcjom. Polska w trakcie trwających negocjacji nad reformą systemu EU ETS zdecydowanie opowiada się za wprowadzeniem odpowiednich narzędzi mających na celu zapobieganie znacznej fluktuacji cen uprawnień.

Rozwiązaniem, które mogłoby stabilizować ceny może być reforma mechanizmu z art. 29a dyrektywy ETS - w przypadku nadmiernych zmian cen, tak aby mógł zadziałać szybciej (np. tak jak jest to obecnie w systemie brytyjskim) czy wprowadzenie limitów transakcyjnych lub podatku transakcyjnego dla podmiotów, które nabywają uprawnienia nie mając obowiązku rozliczania emisji w EU ETS.

W naszej ocenie ograniczenie dostępu do rynku EU ETS dla podmiotów które, nie są zobowiązane do przestrzegania przepisów dotyczących ich emisji, mogłoby doprowadzić do zmniejszenia lub nawet zaprzestania spekulacji cenowych w systemie EU ETS.

W zakresie gospodarki odpadami należy podkreślić, że przepisy wprowadzone do ustawy o odpadach w 2018 r. mające na celu ograniczenie występowania przypadków nieprawidłowego gospodarowania odpadami stanowiły zmianę systemową. Niemniej jednak mając na uwadze walkę z nieprawidłowym gospodarowaniem odpadami wprowadzenie powyższych przepisów było konieczne m.in. ze względu na ograniczenie niekorzystnego oddziaływania porzuconych odpadów na zdrowie i życie ludzi zamieszkujących w pobliżu miejsc nieprawidłowego gospodarowania odpadami.

Obecnie trwa etap dostosowywania się podmiotów gospodarujących odpadami do przepisów wprowadzonych do ustawy o odpadach w 2018 r., które mają na celu ograniczenie przypadków nieprawidłowego gospodarowania odpadami oraz analiza ich skuteczności, co w konsekwencji spowodowało nagromadzenie obowiązków po stronie organów administracji. Powyższa ustawa wprowadziła termin na złożenie wniosków o zmianę zezwoleń obejmujących dostosowanie się do nowych przepisów ustawy o odpadach. W związku z tym, aby wypełnić obowiązek ustawowy większość podmiotów złożyła wnioski o zmianę posiadanych decyzji z zakresu gospodarki odpadami. Sytuacja związana z przedłużającymi się postępowaniami administracyjnymi dodatkowo została jeszcze pogorszona na skutek epidemii COVID.

W tym miejscu należy wskazać, że wg stanu na grudzień 2021 r. Urzędy Marszałkowskie wydały 99% decyzji zmieniających zezwolenia na zbieranie odpadów i zezwolenia na przetwarzanie odpadów, tj. 99 % zezwoleń na zbieranie odpadów i zezwoleń na przetwarzanie odpadów zostało dostosowanych do nowych przepisów. Zatem problem przedłużających się postępowań administracyjnych prowadzonych przez Urzędy Marszałkowskie został częściowo zażegnany. Tym samym, w chwili obecnej w resorcie klimatu i środowiska kolejne zmiany w przepisach ustawy o odpadach dotyczące wymagań dla decyzji z zakresu gospodarki odpadami nie są procedowane. Zdaniem resortu klimatu i środowiska podnoszony przez branżę problem przedłużających się postępowań administracyjnych dotyczących wydawania zezwoleń w zakresie gospodarki odpadami ma charakter przejściowy.

Dodatkowo podkreślić należy, że dopiero po zakończeniu wdrażania wprowadzanych od 2018 r. przepisów mających na celu ograniczenie występowania nieprawidłowego gospodarowania odpadami oraz ocenie ich skuteczności będą rozważone kolejne zmiany przepisów z zakresu gospodarki odpadami, gdyż w obecnej chwili taka ocena może być niemiarodajna. Wydaje się również, że niezasadne jest dokonywanie istotnych – systemowych zmian w przepisach ustawy o odpadach, gdyż mogłoby to spowodować naruszenie konkurencyjności podmiotów sektora gospodarki odpadami (część podmiotów która zdążyła dostosować decyzje administracyjne miałyby obowiązek stosowania innych – ostrzejszych - wymagań prawa niż podmioty które uzyskiwałyby te decyzje z opóźnieniem, z uwzględnieniem potencjalnych zmian (systemowych)).

Z poważaniem

Z up. Ministra

Małgorzata Golińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/